

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **Slovenskej konsolidačnej, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Cintorínska č. 21, IČO: 35 776 005, proti povinnému **P. G.**, bývajúcemu v T., **o vymoženie 182,55 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 61 Er 3287/2011, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 28. septembra 2012 sp.zn. 16 CoE 122/2012 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Súdnemu exekútorovi bol 24. októbra 2011 doručený návrh oprávnenej na vykonanie exekúcie na základe „Rozhodnutia o priestupku“, ktoré vydalo Okresné riaditeľstvo PZ v Trenčíne, Okresný dopravný inšpektorát v Myjave dňa 15. októbra 2008 pod č.p.: ORP-188/P-DI-MY-2008, (ďalej len „exekučný titul“) a ktorým bola povinnému uložená pokuta 7 000 Sk.

Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvého stupňa“ alebo „Exekučný súd“) uznesením z 2. decembra 2011 č.k. 61 Er 3287/2011-10 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Vychádzajúc zo zistenia, že exekučný titul nadobudol vykonateľnosť 31. októbra 2008 (uplynutím pätnásťdňovej lehoty na splnenie uloženej povinnosti), dospel k záveru, že exekúciu bolo možné nariadiť najneskôr do 31. októbra 2011. Tento záver odôvodnil ustanovením § 41 ods. 2 písm. f) zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) v spojení s ustanovením § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní [(správny poriadok), ďalej len „zákon

č. 71/1967 Zb.“], v zmysle ktorého výkon rozhodnutia možno nariadiť najneskôr do troch rokov po uplynutí lehoty určenej na splnenie uloženej povinnosti.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie oprávnenej uznesením z 28. septembra 2012 sp.zn. 16 CoE 122/2012 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Potvrdenie prvostupňového uznesenia odôvodnil jeho vecnou správnosťou. V odôvodnení uviedol, že trojročná lehota v zmysle § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. je lehotou prekluzívnou, čo znamená, že po jej uplynutí nemožno výkon rozhodnutia nariadiť. Pre určenie jej zachovania nie je právne významné začatie exekučného konania (doručením návrhu na exekútorický úrad), ale nariadenie výkonu rozhodnutia orgánom uskutočňujúcim tento výkon. V prípade exekúcie podľa Exekučného poriadku je nariadením výkonu rozhodnutia vydanie poverenia na výkon exekúcie súdному exekútorovi. V čase vydania prvostupňového uznesenia už bola táto lehota uplynutá.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala oprávnená (ďalej aj len „dovolateľka“) dovolanie. Žiadala, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedla, že neboli dané zákonné dôvody na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a pokiaľ súdy napriek tomu jeho žiadosti nevyhoveli, odňali jej možnosť domôcť sa zákonným spôsobom výkonu vykonateľného exekučného titulu. Tým jej znemožnili pred súdom konať, čo zakladá prípustnosť jej dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa jej názoru súdy nepostupovali správne, pokiaľ na daný prípad aplikovali ustanovenie § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. spôsobom, ktorý z hľadiska uplynutia prekluzívnej lehoty za rozhodujúci moment neurčuje podanie návrhu na vykonanie exekúcie, ale vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Termín „výkon rozhodnutia možno nariadiť“ sa dostal do znenia § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 novelizáciou tohto predpisu vykonanou zákonom č. 527/2003 Z.z. s účinnosťou od 1. apríla 2004. Použitie tohto termínu bolo v tomto čase v súlade s vtedy platnými a účinnými ustanoveniami Občianskeho súdneho o výkone rozhodnutia a aj v súlade s ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o výkone rozhodnutia správnymi orgánmi, pričom oprávnený si mohol vybrať, či podá návrh na súdny výkon rozhodnutia, alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku, alebo návrh na výkon rozhodnutia samotným správnym orgánom. Súčasnej platnej právnej úprave

núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí však použitie uvedeného termínu už nekorešponduje. Exekučný poriadok upravujúci podmienky núteného výkonu rozhodnutí nepozná termín „nariadenie výkonu rozhodnutia“. Výklad, podľa ktorého pod nariadením výkonu rozhodnutia treba rozumieť vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. vydanie upovedomenia o začatí exekúcie súdnym exekútorom, vystavuje oprávneného značnej právnej neistote, pretože jeho právo na súdnu ochranu a na výkon vykonateľného rozhodnutia robí závislým od konania, resp. nekonania súdneho exekútora a exekučného súdu, ktoré oprávnený nemá možnosť ovplyvňovať. Pätnásťdňové lehoty pre súdneho exekútora na podanie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a pre súd na udelenie poverenia sú totiž lehoty procesné, a v prípade upovedomenia o začatí exekúcie zákon žiadnu lehotu pre súdneho exekútora ani neustanovuje.

Za odňatie možnosti konať pred súdom označila aj neurčitost' a nezrozumiteľnosť odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu výlučne iba vtedy, ak to pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Občiansky súdny poriadok upravuje dovolanie ako

mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti rozhodnutiam výslovne uvedeným v zákone [viď § 238 O.s.p. (pokiaľ ide o rozsudok odvolacieho súdu) a § 239 O.s.p. (pokiaľ ide o uznesenie odvolacieho súdu)], alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných procesných väd (viď § 237 O.s.p.). Z právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania v Občianskom súdnom poriadku je zrejmé, že zákonodarca zámerne vytvoril priestor len na nápravu niektorých nesprávností, ku ktorým dochádza v občianskom súdnom konaní; v dôsledku toho bezpochyby pripustil aj to, že určité rozhodnutia nebude možné napadnúť dovolaním. Na tento zámer zákonodarcu musí dovolací súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania prihliadať; zároveň musí mať na zreteli základnú ideu všetkých mimoriadnych opravných prostriedkov (vrátane dovolania) vychádzajúcu z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. To je podstata dôvodu, so zreteľom na ktorý má dovolací súd posudzovať otázku prípustnosti dovolania v občianskom súdnom konaní skôr reštriktívne.

Úspech každého dovolania je vždy podmienený (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento mimoriadny opravný prostriedok je procesne prípustný a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je aj opodstatnené. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru, platná právna úprava mu nedovoľuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť k vecnému posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Keby dovolací súd vecne preskúmal rozhodnutie, ktoré bolo napadnuté procesne neprípustným dovolaním, porušil by zákon. Ak preto dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je procesne neprípustné, musí tento opravný prostriedok odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal správnosťou napadnutého rozhodnutia. Pre opačný prístup dovolacieho súdu – (primárne) posúdenie rozhodnutia z hľadiska úplnosti skutkových a správnosti právnych záverov a výstižnosti ich vyjadrenia či opísania alebo precíznosti odôvodnenia a až z výsledku tohto posúdenia vyplývajúce následné (sekundárne) vyvodenie záveru o prípustnosti dovolania – nedáva Občiansky súdny poriadok podklad v žiadnom z jeho ustanovení.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie

stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolaním oprávnenej je napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým zákon pripúšťa dovolanie. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na to by dovolanie oprávnenej mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. O vadu uvedenú v tomto ustanovení ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je však významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania oprávnenej preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľke bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

Dovolateľka argumentáciu o existencii procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. nezaložila na tvrdení, že súdy porušili ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku upravujúce postup súdu v občianskom súdnom konaní alebo že nezachovali zákonom stanovenú procedúru pojednania veci, či znemožnili jej urobiť niektorý procesný úkon a pod. Podstatou jej dovolacích námietok je, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho – obsahového – hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.) teda z jej strany nejde o námietku odňatia možnosti konať pred súdom, ale o námietku inú, ktorú dovolateľka uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Podstatná časť dovolacích námietok oprávnenej spočíva v tvrdení, že súdy v danom prípade vychádzali z nesprávnej interpretácie § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. a v nadväznosti na to dospeli k nesprávne právnemu názoru, že z hľadiska plynutia prekluzívnej lehoty nie je určujúce podanie návrhu na vykonanie exekúcie, ale vydanie upovedomenia o začatí exekúcie súdnym exekútorom. Tento, podľa vyjadrenia dovolateľky nesprávny právny názor súdov, nemá oporu v zákone a prehliada, že po doručení návrhu na začatie exekúcie plynú iba procesnoprávne lehoty, nie však prekluzívna (hmotnoprávna) lehota uvedená v ustanovení § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb.

Uvedená časť výhrad dovolateľky voči napadnutému rozhodnutiu sa týka činnosti súdu, v rámci ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav (správnosť ktorého nebola v danej veci spochybňovaná) aplikuje konkrétnu právnu

normu. Táto činnosť súdu je obsahom právneho posudzovania veci. O nesprávne právne posúdenie veci ide vtedy, ak súd nepoužil náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolací súd so zreteľom na vyššie uvedené zdôrazňuje, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti iba s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je síce relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 (viď tiež R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011).

Na základe vyššie uvedeného dovolací súd uzatvára, že i keby tvrdenia oprávnenej o nesprávnom právnom posúdení veci boli prípadne v preskúmvanej veci opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), oprávnenu vytykaná okolnosť by mala síce za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v danej veci nešlo). Keďže dovolanie nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebola v preskúmvanej veci oprávnenej odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Dovolateľka ďalej tvrdila, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá náležitosti vyplývajúce z § 157 O.s.p. a že jeho údajná nepreskúmateľnosť zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. I keď prvostupňové uznesenie podľa názoru

dovolacieho súdu nespĺňalo požiadavky na presvedčivé odôvodnenie (pretože prvostupňový súd svoj právny záver o nespôsobilosti exekučného titulu byť predmetom exekúcie podľa Exekučného poriadku v spojitosti s ustanovením § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. bližšie nevysvetlil a nedoložil prakticky žiadnou argumentáciou), nebolo týmto nedostatkom postihnuté aj uznesenie odvolacieho súdu. Tým, že odvolací súd uviedol vlastné dôvody pre zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, bol zároveň odstránený nedostatok riadneho odôvodnenia uznesenia súdu prvého stupňa. Z hľadiska požiadaviek na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia bolo postačujúce, ak odvolací súd svoj záver, podľa ktorého v exekučnom konaní treba pod nariadením výkonu rozhodnutia rozumieť vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, vysvetlil úvahou, že exekučné konanie síce začína už doručením návrhu, avšak samotný výkon exekúcie začína, až po vydaní poverenia súdnemu exekútorovi. Námietka dovolateľky o odňatí možnosti konať pred súdom nepreskúmateľnosťou uznesenia odvolacieho súdu preto nebola dôvodná.

Z dôvodov uvedených vyššie dospel dovolací súd k záveru, že v konaní na súdoch nižšieho stupňa nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom a že prípustnosť jej dovolania nemožno vyvodiť z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., ani § 237 písm. f/ O.s.p. Najvyšší súd vzhľadom na to jej dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako procesne neprípustné.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože povinnému v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 2 : 1.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. augusta 2013

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

Odlišné stanovisko sudcu JUDr. Rudolfa Čirča

Podľa § 243b ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) pripájam toto odlišné stanovisko k uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) z 21. augusta 2013 sp.zn. 6 ECdo 1/2013.

Nesúhlasím s väčšinovým rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté dovolanie oprávnenej pre neprípustnosť.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f) O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.).

Súdna prax Najvyššieho súdu vykladá ustanovenie § 237 písm. f) O.s.p. extenzívne. Zastáva totiž názor, že k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím (por. napr. R 23/1994, R 50/1997, R 5/2005, R 6/2008, R 37/2011). Za takéto rozhodnutia sa považujú procesné rozhodnutia, ktorých dôsledkom je skončenie konania bez rozhodnutia v merite veci alebo bez meritórneho posúdenia opravným prostriedkom napadnutého rozhodnutia, ak sú nesprávne. Najčastejšie ide o uznesenia o odmietnutí podania, alebo o zastavení konania pre nesplnenie niektorej procesnej podmienky, alebo o odmietnutí odvolania. Ak takéto rozhodnutia nie sú správne, odníma sa nimi účastníkovi konania procesné právo na rozhodnutie o veci samej, teda o predmete sporu (merite veci), alebo procesné právo na preskúmanie odvolaním napadnutého prvostupňového rozhodnutia v odvolacom konaní. Rozhodnutie je pritom nesprávne vtedy, ak vychádza z nesprávnych skutkových záverov a na ne nadväzujúcich nesprávnych právnych záverov, alebo ak je výsledkom nesprávnej

aplikácie, prípadne interpretácie práva, a to či už procesnoprávných alebo hmotnoprávných predpisov.

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 237 písm. f) O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Ak by Najvyšší súd vykladal uvedené ustanovenie reštriktívne, t.j. tak, že k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť len procesným postupom súdu, nie však aj samotným rozhodnutím, rezignoval by tým na svoju základnú úlohu, ktorou je primárna ochrana ústavnosti všeobecnými súdmi. Táto ochrana by sa tak v rozpore s princípom subsidiarity jej poskytovania Ústavným súdom Slovenskej republiky presúvala na tento súd, so všetkými z toho vyplývajúcimi negatívnymi dôsledkami (napr. neúnosné zaťažovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky ústavnými sťažnosťami vytykajúcimi odmietnutie poskytnutia súdnej ochrany práva).

Právo na súdnu ochranu, ako súčasť práva na spravodlivý proces, zahŕňa aj právo na výkon vykonateľného rozhodnutia, teda aj možnosť núteným spôsobom a aj proti vôli povinného realizovať povinnosť na plnenie obsiahnutú vo výroku takéhoto rozhodnutia, ktorá nebola splnená dobrovoľne (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. I. ÚS 5/2000, z 13. júla 2000). Za porušenie tohto práva treba považovať aj rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky. V zmysle ustanovenia § 44 ods. 3 Exekučného poriadku totiž nevyhnutným dôsledkom právoplatného uznesenia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie musí byť zastavenie exekučného konania. Nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa teda oprávnenému ako účastníkovi exekučného konania v konečnom dôsledku odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia, čo sa rovná odmietnutiu spravodlivosti.

Z hľadiska prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodujúce, či nesprávnosť takéhoto rozhodnutia je dôsledkom nesprávnej aplikácie alebo interpretácie procesnoprávných alebo hmotnoprávných predpisov. Rozhodujúce je to, že takýmto nesprávnym rozhodnutím

sa oprávnenému odníma právo na nútený výkon vykonateľného rozhodnutia, a teda právo na naplnenie ochrany priznanému subjektívnemu právu. Napokon nesprávne zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je i tak v prvom rade výsledkom nesprávnej aplikácie procesného ustanovenia obsiahnutého v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojitosti s inými ustanoveniami, a to prípadne aj iného právneho predpisu, či už procesnoprávnej alebo hmotnoprávnej povahy.

Keďže k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť aj samotným rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je nevyhnutné zaoberať sa správnosťou tohto rozhodnutia, teda aj správnosťou jeho právnych záverov. Posudzovanie ich správnosti je v takomto prípade výnimkou zo zásady, podľa ktorej sa dovolací súd zaoberá právnym posúdením veci, len ak je dovolanie prípustné. Prípadná nesprávnosť týchto právnych záverov zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť podaného dovolania, pretože výsledkom ich nesprávnosti je odňatie možnosti konať pred súdom samotným rozhodnutím.

V prejednávanej veci preto otázka správnosti uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nevyhnutne vyžadovala zaujať stanovisko k právnemu záveru tohto súdu, podľa ktorého označený exekučný titul nie je spôsobilým exekučným titulom, pretože do troch rokov od uplynutia lehoty určenej na splnenie v ňom uloženej povinnosti nebol nariadený jeho výkon v zmysle nevydania poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi.

Podľa môjho názoru otázku spôsobilosti exekučného titulu odvolací súd neposúdil správne. So zreteľom na skutočnosť, že Exekučný poriadok nepozná „nariadenie výkonu rozhodnutia“, je potrebné interpretáciou dať odpoveď na otázku, s akou skutočnosťou má byť spájané zachovanie trojročnej lehoty, v ktorej má byť nariadený výkon správneho rozhodnutia, ak jeho splnenie má byť vynútené exekúciou podľa Exekučného poriadku.

Pri riešení tejto otázky treba vychádzať z účelu ustanovenia § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. a z príkazu vyplývajúceho z článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou. Podľa uvedeného

ustanovenia v znení do 31. decembra 2003 rozhodnutie (správne rozhodnutie ako výsledok činnosti správneho orgánu) bolo možné vykonať najneskôr do troch rokov po uplynutí lehoty určenej na splnenie v ňom uloženej povinnosti. Novelou vykonanou zákonom č. 527/2003 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2004 bolo toto ustanovenie zmenené tak, že výkon rozhodnutia možno nariadiť najneskôr do troch rokov po uplynutí lehoty určenej na splnenie v ňom uloženej povinnosti. Dôvodová správa k tomu uvádzala, že poznatky z praxe signalizujú, že trojročná lehota na výkon rozhodnutia (teda na jeho realizáciu) je v niektorých prípadoch nedostatočná, preto dochádza k zmene § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. tak, že výkon rozhodnutia netreba v trojročnej lehote realizovať, ale ho treba v tejto lehote iba nariadiť. Účelom uvedeného ustanovenia je časové obmedzenie spôsobilosti správneho rozhodnutia byť exekučným titulom s cieľom iniciovať jeho realizáciu v primeranom čase. Trojročná lehota, v ktorej možno nariadiť výkon správneho rozhodnutia, je vlastnosťou tohto exekučného titulu. Pokiaľ je v tejto lehote nariadený jeho výkon, zachováva si spôsobilosť byť exekučným titulom.

V čase účinnosti novely vykonanej zákonom č. 527/2003 Z.z. bolo možné správne rozhodnutie vykonať súdnym výkonom rozhodnutia, výkonom rozhodnutia správnym orgánom a exekúciou súdnym exekútorom. Termín „nariadenie výkonu rozhodnutia“ poznal v tom čase len Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 261. Podľa zákona č. 71/1967 Zb. sa začatie výkonu rozhodnutia správnym orgánom len oznamovalo a uskutočňovalo sa na základe exekučného príkazu, a Exekučný poriadok takýto termín vôbec nepoužíval. V čase vydania exekučného titulu v predmetnej veci platná právna úprava už neumožňovala a neumožňuje súdny výkon správneho rozhodnutia, a teda ani „nariadenie výkonu rozhodnutia“ súdom (§ 261 O.s.p. bol s účinnosťou od 1. septembra 2005 zrušený). V prípade núteného výkonu správneho rozhodnutia exekúciou podľa Exekučného poriadku je preto potrebné tento termín interpretovať tak, aby bol zachovaný účel a cieľ ustanovenia § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. a zároveň aby takáto interpretácia bola ústavne súladná.

Zastávam názor, že výklad zvolený odvolacím súdom, podľa ktorého pod „nariadením výkonu rozhodnutia“ treba v exekúcii vykonávanej podľa Exekučného poriadku rozumieť vydanie poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, nie je ústavne súladný. Rovnako tak nie je ústavne súladný ani výklad stotožňujúci uvedený termín s podaním žiadosti o udelenie takéhoto poverenia, resp. vydaním upovedomenia o začatí exekúcie alebo s vydaním exekučného príkazu.

Vo všetkých týchto prípadoch by totiž zachovanie trojročnej lehoty, v ktorej má byť nariadený výkon správneho rozhodnutia, a teda zachovanie jeho spôsobilosti byť exekučným titulom, bolo závislé na náhodilej udalosti, ktorú by účastník exekučného konania – oprávnený – nemohol ovplyvniť. Pre vydanie upovedomenia o začatí exekúcie Exekučný poriadok neurčuje žiadnu lehotu, pričom náhodilosť nemožno vylúčiť ani v rámci plynutia procesnej pätnásťdňovej lehoty na podanie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. v rámci plynutia rovnakej lehoty na jeho vydanie. Podmienenie osudu vymáhaného práva okolnosťami, ktoré oprávnený nemá vo svojej moci, a ktoré závisia od toho, kedy súdny exekútor podá žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. kedy vydá upovedomenie o začatí exekúcie, prípadne kedy exekučný súd udelí poverenie na vykonanie exekúcie, odporuje základnému princípu materiálneho právneho štátu, a to princípu právnej istoty a z neho vyvoditeľných princípov legitímneho očakávania a predvídateľnosti právnych účinkov uplatnenia ochrany práva.

Naopak za ústavne súladný, a teda rešpektujúci uvedené princípy, považujem taký výklad, podľa ktorého pod „nariadením výkonu rozhodnutia“, v prípade núteného výkonu správneho rozhodnutia v exekúcii podľa Exekučného poriadku, treba rozumieť začatie exekučného konania, ktoré v zmysle § 36 ods. 1 tohto predpisu začína podaním návrhu na vykonanie exekúcie. To znamená, že pokiaľ oprávnený najneskôr do troch rokov od uplynutia lehoty určenej v správnom rozhodnutí na splnenie uloženej povinnosti podá návrh na jeho nútený výkon vykonaním exekúcie, zachováva si toto rozhodnutie spôsobilosť byť exekučným titulom. Takáto interpretácia zodpovedá aj klasickej právnej zásade „vigilantibus iura scripta sunt“ („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži svoje práva“ alebo „zákony sú písané pre bdelych“). Ak totiž oprávnený má niešť zodpovednosť za neustráženie si svojho práva, potom musí byť ustráženie tohto práva závislé od jeho vôle po celú dobu danú mu zákonom k dispozícii.

Pretože oprávnená podala návrh na vykonanie exekúcie 24. októbra 2011, teda pred uplynutím trojročnej lehoty vyplývajúcej z ustanovenia § 71 ods. 3 zákona č. 71/1969 Zb., zachovalo si vykonávané rozhodnutie spôsobilosť byť exekučným titulom. Uznesenie odvolacieho súdu vychádzajúceho z iného právneho záveru bolo preto nesprávne a majúce za následok odňatie možnosti oprávnenej konať pred súdom v zmysle odňatia jej práva

domáhať sa výkonu vykonateľného rozhodnutia. Uznesenia odvolacieho súdu i exekučného súdu mali byť preto zrušené a vec mala byť vrátená exekučnému súdu na ďalšie konanie.

V Bratislave 21. augusta 2013

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Odlišné stanovisko sudcu JUDr. Ivana Machyniaka
k odôvodneniu rozhodnutia

Podľa § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov pripájam toto odlišné stanovisko k dôvodom uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. augusta 2013 sp.zn. 6 ECdo 1/2013:

Stotožňujem sa s výrokom rozhodnutia najvyššieho súdu.

Moje odlišné stanovisko smeruje k odôvodneniu uznesenia v tej jeho časti, v ktorej najvyšší súd dospieva k záveru, že námietky oprávnenej proti záverom odvolacieho (exekučného) súdu, ktoré sa stali podkladom pre zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, podľa obsahu sa týkajú právneho posúdenia veci, ktoré ale nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., a preto tieto námietky nevedú k prípustnosti dovolania (správnosť záveru odvolacieho súdu v otázke spôsobilosti exekučného titulu z pohľadu ustanovenia § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok – ďalej len „Správny poriadok“) už potom neposudzoval).

1/ K odôvodneniu rozhodnutia najvyššieho súdu

V danej veci vychádzam z toho, že podkladom na vykonanie exekúcie bolo rozhodnutie vydané správnym orgánom (Rozhodnutie o priestupku z 15. októbra 2008), že pre výkon správneho rozhodnutia platí ustanovenie § 71 ods. 3 Správneho poriadku a že uvedené zákonné ustanovenie sa vzťahuje nielen na výkon rozhodnutia v správnom konaní, ale ho treba aplikovať aj na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 235/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok – ďalej len „Exekučný poriadok“). Ďalej vychádzam z toho, že exekučný súd, ako aj odvolací súd správne posudzovali už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, či výkon rozhodnutia (exekúcia) (ne)bol nariadený v lehote uvedenej v § 71 ods. 3 Správneho poriadku (lehota v tomto zákonnom ustanovení je lehotou prekluzívnou, na ktorú je súd povinný prihliadnúť ex offio) ako jednej z podmienok viesť nútený výkon rozhodnutia. Ak totiž uplynie lehota troch rokov, v ktorej je možné najneskôr výkon rozhodnutia vydaného

správnym orgánom nariadiť, toto rozhodnutie už nemôže byť podkladom pre výkon rozhodnutia (exekúciu).

Judikatúra je ustálená v tom, že za porušenie práva v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. považuje aj rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky. Procesným následkom zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je totiž zastavenie exekučného konania (§ 44 ods. 3 Exekučného poriadku).

Kľúčovým momentom pre posúdenie možného porušenia oprávnenou označeného práva rozhodnutím odvolacieho (exekučného) súdu, bola preto pre mňa odpoveď na otázku, či záver súdov o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia z dôvodu uplynutia trojročnej prekluzívnej lehoty, v ktorej je možné najneskôr výkon rozhodnutia (exekúciu) nariadiť (§ 71 ods. 3 Správneho poriadku), a teda straty spôsobilosti správneho rozhodnutia byť exekučným titulom, je alebo nie je správny. Prípadná nesprávnosť súdmi prijatých právnych záverov zakladá totiž prípustnosť a zároveň dôvodnosť podaného dovolania, lebo výsledkom ich nesprávnosti je odňatie možnosti konať pred súdom samotným rozhodnutím. Bolo preto nevyhnutné správnosť týchto záverov odvolacieho (exekučného) súdu preskúmať.

2/ K záverom odvolacieho (exekučného) súdu

Podľa môjho názoru, exekučný i odvolací súd správne na vec aplikovali ustanovenie § 71 ods. 3 Správneho poriadku, keď v čase vydania správneho rozhodnutia osobitný zákon – zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, už neustanovoval inak (novela tohto zákona vykonaná zákonom č. 298/2008 Z.z. účinná od 1. septembra 2008 vypustila z ustanovenia § 88 prvý odsek).

Podľa § 71 ods. 3 Správneho poriadku v znení do 31. decembra 2003 rozhodnutie bolo možné vykonať najneskôr do troch rokov po uplynutí lehoty určenej pre splnenie uloženej povinnosti, pričom výkon rozhodnutia sa musel v tejto lehote aj skončiť. Novela vykonaná zákonom č. 527/2003 Z. z. účinná od 1. januára 2004 zmenila toto ustanovenie tak, že výkon rozhodnutia možno nariadiť najneskôr do troch rokov po uplynutí lehoty určenej pre splnenie uloženej povinnosti. Podľa dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu poznatky z praxe

signalizujú, že v niektorých prípadoch je táto lehota na výkon rozhodnutia nedostatočná. V mnohých veciach sa totiž stávalo, že v tejto lehote sa konania nestihli skončiť, pričom procesným následkom uplynutia tejto lehoty bolo zastavenie konania o výkon. Účelom tejto novely bolo teda zmeniť uvedené zákonné ustanovenie tak, aby výkon rozhodnutia nemusel byť v trojročnej lehote realizovaný (skončený), ale po prijatej novele postačuje, aby bol výkon rozhodnutia v tejto lehote nariadený. Táto novela v § 72 ods. 2 výslovne ustanovila možnosť uskutočniť výkon rozhodnutia vydaného v správnom konaní aj podľa Exekučného poriadku. Súčasne v ustanovení § 77 ods. 2 stanovila, že výkon rozhodnutia sa uskutočňuje na základe exekučného príkazu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu uvádza, že s výnimkou Správneho poriadku ostatné procesné predpisy upravujú aj otázku formy, ktorou sa výkon rozhodnutia nariaďuje. V predložennom návrhu sa preto predpokladá forma jednostranného rozhodnutia - exekučného príkazu, ktorá bola zákonodarcom aj prijatá.

Z uvedeného možno vyvodiť, že ak sa výkon rozhodnutia uskutočňuje v správnom konaní, nariaďuje sa formou vydania exekučného príkazu. Práve vydanie exekučného príkazu je podľa môjho názoru rozhodujúcou skutočnosťou, s ktorou je potrebné spájať zachovanie trojročnej lehoty uvedenej v § 71 ods. 3 Správneho poriadku. Ak teda k nariadeniu výkonu rozhodnutia vydaním exekučného príkazu dôjde najneskôr v lehote troch rokov po uplynutí lehoty určenej pre splnenie uloženej povinnosti, zachováva si rozhodnutie správneho orgánu spôsobilosť byť podkladom pre výkon rozhodnutia; v opačnom prípade túto vlastnosť stráca a vo výkone rozhodnutia nemožno pokračovať. Tento názor napokon zastáva aj sama dovolateľka, ak sa výkon rozhodnutia uskutočňuje v správnom konaní podľa piatej časti Správneho poriadku.

V zmysle uvedeného možno uzavrieť, že podľa Správneho poriadku za okamih nariadenia výkonu rozhodnutia treba považovať deň vydania exekučného príkazu a nie deň, kedy správny orgán začne konanie o výkon na základe návrhu účastníka konania alebo na podnet správneho orgánu (§ 72 ods. 1 Správneho poriadku).

Pojem „nariadenie výkonu rozhodnutia“ Exekučný poriadok nepozná. Tento pojem, ktorý upravoval Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 261, sa však aj v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku vždy spájal s vydaním rozhodnutia, a to vo forme uznesenia. Rovnako tomu musí byť aj v prípade podľa Exekučného poriadku. Napokon, slovo „nariadiť“ podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka, Vydavateľstvo SAV,

Bratislava 1987 znamená, „dať príkaz“. Zastávam názor, že v prípade, ak sa výkon rozhodnutia vydaného v správnom konaní uskutočňuje podľa Exekučného poriadku, treba pri výklade ustanovenia § 71 ods. 3 Správneho poriadku postupovať rovnako ako v prípade, ak sa výkon rozhodnutia uskutočňuje podľa piatej časti Správneho poriadku. Niet žiadneho dôvodu k tomu, aby v takomto prípade bol výklad citovaného zákonného ustanovenia iný v tom zmysle, že pod „nariadením výkonu rozhodnutia“, v prípade núteného výkonu správneho rozhodnutia v exekúcii podľa Exekučného poriadku, treba rozumieť „začatie exekučného konania“. Dospievam preto k záveru, že aj v prípade, ak sa uskutočňuje výkon rozhodnutia vydaného v správnom konaní podľa Exekučného poriadku, treba za okamih nariadenia výkonu rozhodnutia (exekúcie) považovať deň vydania exekučného príkazu v zmysle § 52 Exekučného poriadku. Správnosť tohto záveru možno doložiť aj právnou úpravou exekučného príkazu v Exekučnímu rádu Českej republiky, ktorý v ustanovení § 47 ods. 2 uvádza, že „exekučný príkaz má účinky nařízení výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu“.

V danej veci trojročná prekluzívna lehota počítaná od uplynutia lehoty určenej v správnom rozhodnutí pre splnenie uloženej povinnosti uplynula 31. októbra 2011. V tejto lehote exekúcia súdnym exekútorom nariadená nebola. Odvolací súd (rovnako aj exekučný súd) dospel preto k správne záveru, že vykonávané správne rozhodnutie nemôže byť pre uplynutie trojročnej lehoty uvedenej v § 71 ods. 3 Správneho poriadku podkladom pre exekúciu, z ktorého dôvodu bola správne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá.

Vychádzajúc z uvedených skutočností som dospel k záveru, že dovolanie oprávnenej nie je dôvodné a že exekučný súd zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a odvolací súd potvrdením jeho rozhodnutia, oprávnenej neodňali možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

K argumentu oprávnenej, že uvedeným výkladom ustanovenia § 71 ods. 3 Správneho poriadku sa právna istota oprávnenej osoby neposilnila, ale práve naopak, treba uviesť, že nič nebránilo zákonodarcovi spojiť zachovanie trojročnej lehoty nie s nariadením výkonu rozhodnutia, ale so začatím konania o výkon rozhodnutia. Zákonodarca to ale zjavne neurobil. Vzhľadom na úplnú odlišnosť pojmov „nariadenie výkonu rozhodnutia“ a „začatie konania“

zastávam názor, že zmenu nie je možné dosiahnuť výkladom, ale len formou legislatívnej úpravy.

V Bratislave 21. augusta 2013

**JUDr. Ivan Machyniak, v.r.
sudca**